

**Generalitat
de Catalunya**

RECOMANACIONS A LES EMPRESES PER A L'ELABORACIÓ DEL PLA D'ACTUACIÓ ENFRONT EL VIRUS DE LA GRIP A

Document actualitzat a 9 de setembre de 2009

El contingut d'aquest document s'anirà actualitzant a mesura que es disposi de nova informació rellevant

**Generalitat
de Catalunya**

Avis legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement-No Comercial-Compartir- Igual 3.0 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi l'autor i no se'n faci un ús comercial. La creació d'obres derivades també està permesa sempre que es difonguin amb la mateixa llicència. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/es/legalcode.ca>

Índex

Introducció.....	1
Recomanacions generals per l'elaboració del Pla d'acció.....	2
Recomanacions específiques per l'elaboració del Pla d'acció	2
Aspectes clau per controlar la propagació de la malaltia i l'afectació de les persones en el lloc de treball	2
Mesures ambientals	3
Mesures organitzacionals	3
Mesures individuals.....	4
Aspectes clau per minimitzar els efectes de la grip a l'empresa	4
Aspectes clau per a la coordinació amb organitzacions externes.....	5
Aspectes clau per mantenir actualitzat el pla d'actuació.....	5
Recomanacions específiques segons l'activitat laboral dels treballadors	6
Recomanacions específiques derivat de l'estat de salut o les característiques individuals dels treballadors.....	7
Annexos.....	8
Annex I. Vacunacions.....	8
Annex II. Enllaços en línia	9
Annex III. Dispositius de l'administració catalana en Salut laboral	10

Introducció

El virus de la grip A és un nou virus que fins ara no s'havia trobat en éssers humans.

La simptomatologia compatible amb la grip A és febre igual o superior a 38°C i símptomes d'infecció respiratòria aguda (tos, dificultat respiratòria, mal de cap, augment de la secreció nasal, mal de coll, dolors musculars i malestar general) que poden anar acompanyats de diarrea i vòmits.

El mecanisme de transmissió del virus de la grip A és el mateix que el de la grip estacional. Aquest virus es transmet, com els de la grip estacional, amb certa facilitat: per via aèria per mitjà de les gotes que s'expulsen en tossir o esternudar i, per contacte directe en tocar objectes contaminats per les secrecions d'una persona infectada

La preparació enfront d'aquesta situació és una responsabilitat compartida de tota la societat. Atès el paper rellevant de les empreses en la protecció de la salut dels seus treballadors/ores, el Departament de Treball i el Departament de Salut, han preparat aquest document de recomanacions per la planificació que s'hauria de dur a terme per preparar les actuacions pertinents.

La planificació serà especialment necessària en els sectors que es consideren "essencials" per garantir els serveis bàsics de la societat, igual que ho serà per garantir la protecció de la salut de les persones treballadores.

- La informació sanitària referida a la grip es pot trobar a: <http://www.gencat.cat/salut/>

Recomanacions generals per l'elaboració del Pla d'acció

Aquest pla ha d'identificar les mesures que permetin protegir als treballadors/es que puguin veure's exposats al risc de contagi (seguint les recomanacions de l'autoritat sanitària), fer front a la reducció de la seva força laboral i, en general, a l'afectació de l'activitat empresarial.

S'ha de fer un anàlisi de la situació, de la informació (avaluació de riscos, existència de plans d'emergència previs) i dels recursos amb el què es compta: pressupost, personal dedicat a la prevenció dins l'empresa (tècnics del servei de prevenció propi, treballadors designats, recursos preventius...)

Un pla ha de ser concret en què és fa i qui ho fa i ha de determinar els procediments per a l'activació del mateix i l'acabament de la situació crítica de resposta.

Al igual que a la resta de plans d'emergència, cal identificar un coordinador i/o equip per a l'elaboració del pla d'actuació, la seva actualització, si s'escau i el seu seguiment.

Dos aspectes claus a tenir en compte: la participació del Servei de Prevenció i la participació i consens de la representació dels i de les treballadores.

Recomanacions específiques per l'elaboració del Pla d'acció

Aspectes clau per controlar la propagació de la malaltia i l'afectació de les persones en el lloc de treball

Les mesures proposades, que tenen per objectiu reduir la propagació de la malaltia, han d'estar centrades en les actuacions ambientals, organitzacionals i individuals. Cal tenir-les totes elles en compte en el control d'una situació en que la grip afecta una part im-

portant de persones encara que, moltes de les mesures cobririen les actuacions que caldrà planificar en altres situacions d'emergència sanitària.

Mesures ambientals

- Establiu les mesures per garantir la neteja de superfícies amb els productes habituals de forma freqüent.
- Garantiu l'adequada ventilació dels espais i dels llocs de treball.
- Proporcioneu els subministraments suficients i assequibles per al control de la infecció (p. ex.: productes per a la higiene de les mans, tovalloles de paper per eixugar-se i recipients per al seu rebuig) en totes les ubicacions de l'empresa.
- Elimineu, en la mesura del possible, els objectes de difícil neteja.

Mesures organitzacionals

- Establiu polítiques flexibles respecte al lloc de treball (p. ex.: el treball a distància) i als horaris (p. ex.: els torns alternats).
- Milloreu la infraestructura per a la tecnologia de les comunicacions i la informació per col·laborar amb el treball a distància dels vostres empleats i l'accés als clients que es troben lluny.
- Facilitau l'absència de treballadors/ores a causa de factors com l'afectació personal per grip o dels membres de la família.
- Indiqueu a les persones que tinguin símptomes compatibles amb la grip A que romanquin a casa al menys fins 24 hores després de la desaparició de la febre, si no pren antipirètics.
- Promoveu el protocol per a la higiene respiratòria i el maneig de la tos.
- Informeu la plantilla sobre la situació de l'extensió de la grip i establiu mecanismes de comunicació permanent:
 - Baseu les vostres actuacions en informació rigorosa.
 - Desenvolpeu i distribuïu els programes i els materials que cobreixen els aspectes bàsics i les estratègies de resposta i protecció personal i familiar (p. ex.: la higiene de les mans, el protocol per al maneig de la tos i l'esternut).

- Assegureu-vos que les comunicacions arriben a tota la plantilla independentment del tipus de contracte, sexe, tipus de jornada, tenint en compte la existència de diferències culturals i lingüístiques.
- Distribuiu la informació als treballadors/ores sobre la vostra preparació per fer front a la situació i el vostre pla de resposta.
- Desenvolpeu els mitjans (p. ex.: línies d'accés directe, llocs web especialitzats) per a la comunicació de les accions a dur a terme entre la plantilla, venedors, proveïdors i clients dins i fora del lloc de treball, de manera coherent i puntual.

Mesures individuals

Són mesures que ha de prendre cada individu per protegir-se ell mateix del contagi o per protegir-ne les altres persones. Aquestes recomanacions es realitzen dirigides a l'empresari per tal que faciliti als treballadors i treballadores el compliment de les mesures establertes per l'autoritat sanitària dirigides a la població general.

- Encoratgeu la vacunació dels empleats contra la grip d'acord amb les recomanacions específiques de l'autoritat sanitària en cada moment. Vegeu l'Annex I.
- Facilitau el compliment de les mesures higièniques a les persones treballadores.
- Facilitau l'accés a l'atenció sanitària dels treballadors/es que presentin simptomatologia compatible amb la grip durant la jornada laboral.

Aspectes clau per minimitzar els efectes de la grip a l'empresa

La grip és una malaltia contagiosa que pot afectar a un nombre elevat de persones, encara que amb efectes lleus, i pot repercutir en el normal desenvolupament de les activitats a les empreses. És per això que es proposen les següents recomanacions:

- Identifiqueu les tasques essencials i altres participacions fonamentals (p. ex.: matèria primera, proveïdors, serveis/productes de subcontractistes i logística) així com les persones essencials que les duren a terme per mantenir les operacions de la vostra empresa, per ubicació i funció.
- Capaciteu i prepareu els possibles substituïts.

- Determineu l'impacte potencial en les finances de l'empresa utilitzant escenaris possibles i múltiples que afectin les diferents línies de productes i/o els llocs de producció.
- Determineu l'impacte potencial de la grip en la necessitat d'ajustar la producció de productes i/o serveis bàsics per a la societat i planifiqueu les accions en conseqüència.
- Desenvolpeu un pla per a situacions en les quals pugui resultar probable un augment o disminució en la demanda dels vostres productes i/o serveis durant una pandèmia (p. ex.: la necessitat de subministraments per a la higiene, augment de la demanda assistencial...).
- Establiu un pla de comunicacions i reviseu-lo periòdicament. Aquest pla inclou la identificació de contactes clau (amb substituïts), cadena de comunicacions (incloent-hi els proveïdors i clients), i els processos per al seguiment i la comunicació de l'estat de l'empresa i els empleats/ades.
- Implementeu un exercici o pràctica per sotmetre el vostre pla a prova i revisar-lo regularment.

Aspectes clau per a la coordinació amb organitzacions externes

- Col·laboreu amb les administracions sanitàries per participar en els seus processos de planificació i compartir els vostres plans d'actuació.
- Compartiu les millors pràctiques amb altres empreses, cambres de comerç i associacions patronals per contribuir a la millora de la resposta del conjunt de les empreses.

Aspectes clau per mantenir actualitzat el pla d'actuació

- Identifiqueu les fonts per obtenir la informació precisa i a temps sobre la grip i les fonts per determinar les mesures per fer-li front. Aquesta informació està disponible a: <http://www.gencat.cat/salut/>
- Manteniu actualitzada aquesta informació.
- Assessorau-vos en tot moment mitjançant el vostre servei de prevenció, molt especialment en les àrees de medicina del treball, higiene industrial i ergonomia.

Recomanacions específiques segons l'activitat laboral dels treballadors

Amb caràcter general el risc dels treballadors/res d'estar exposats al virus de la grip A no és diferent al de la població general.

Les recomanacions correspondrien, doncs, a les mesures higièniques realitzades pel Departament de Salut per a la població general. El document actualitzat està disponible en: <http://www.gencat.cat/salut/>

No obstant hi ha ocupacions, essencialment en l'àmbit de l'assistència socio-sanitària, amb un risc superior al de la població general.

Les recomanacions sobre les mesures de protecció de la salut d'aquest treballadors/res amb risc derivat de la seva activitat laboral estan en el document "Protocol per a la prevenció de la infecció pel virus pandèmic (H1N1)2009 en centres sanitaris en la fase 6". Disponible en: <http://www.gencat.cat/salut/>

Recomanacions específiques derivat de l'estat de salut o les característiques individuals dels treballadors

- D'acord amb els articles 25 de la LPRL i l'article 37.3.g del RD 39/1997 del reglament dels serveis de prevenció, els empresaris, mitjançant els responsables de la vigilància de la salut del servei de prevenció de l'empresa, hauran d'identificar en base a la avaluació de riscos i sempre que aquesta ho faci necessari i d'acord amb els criteris establerts per l'autoritat sanitària, les persones que calgui considerar com especialment sensibles.
- Així mateix i d'acord amb l'article 26 de la Llei de Prevenció de riscos laborals l'empresari haurà de tenir en compte totes les treballadores en situació d'embaràs i les que en el seu lloc de treball duguin a terme, d'acord amb l'avaluació de riscos i els criteris establerts per l'autoritat sanitària, una tasca amb alt risc d'exposició de contagi de la malaltia.
- Tal pel que fa als treballadors/res especialment sensibles com a les treballadores embarassades i d'acord amb la normativa vigent, cal:
 - Revisar i comprovar l'avaluació de riscos existent de manera que tots els llocs de treball siguin classificats d'acord amb el risc per aquests col·lectius.
 - En cas d'identificar risc per la salut o una possible repercussió sobre l'embaràs s'hauran d'adoptar les mesures preventives adients.

Annexos

Annex I. Vacunacions

D'acord amb les mesures acordades pel Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut (CISNS) els primers grups de l'àmbit laboral que es vacunaran contra la grip A són:

- Els treballadors/es que tenen una patologia crònica¹
- Les treballadores embarassades.
- Els treballadors/es que pertanyen a grups de risc per la seva activitat laboral identificats pels Serveis de Prevenció d'acord amb els criteris de l'autoritat laboral i autoritat sanitària.
- Els treballadors/es que pertanyen als serveis essencials (emergències i seguretat): cossos i forces de seguretat, bombers i protecció civil.

Pel que fa a la resta de grups, es valorarà la conveniència de vacunar-los segons l'evolució de la pandèmia. Aquesta informació està permanentment actualitzada a: <http://www.gencat.cat/salut/>

¹ S'inclouen en aquest grup persones que pateixen patologies cardiovasculars (excepte hipertensió arterial), patologies respiratòries com ara asma, diabetis, insuficiència renal moderada o greu, hemoglobinopaties i anèmies moderades o greus, asplènia, una malaltia hepàtica crònica avançada, malalties neuromusculars greus, immunosupressió i obesitat mòrbida (IMC \geq 40), i també les persones que reben quimioteràpia i les menors de 18 anys sotmeses a un tractament prolongat d'àcid acetilsalicílic.

Annex II. Enllaços en línia

- Generalitat de Catalunya. Departament de Treball
<http://www.gencat.cat/treball>
- Generalitat de Catalunya. Departament de Salut
<http://www.gencat.cat/salut>
- Gobierno de España. Ministerio de Sanidad y Política Social
<http://www.msc.es>
- Centers for Diseases Control and Prevention
<http://www.cdc.gov/h1n1flu/groups.htm>
- European Centre for Disease Prevention and Control
[http://ecdc.europa.eu/en/healthtopics/Pages/Influenza_A\(H1N1\)_Outbreak.aspx](http://ecdc.europa.eu/en/healthtopics/Pages/Influenza_A(H1N1)_Outbreak.aspx)
- World Health Organization
<http://www.who.int/csr/disease/swineflu/en/index.html>

Annex III. Dispositius de l'administració catalana en Salut laboral

BARCELONA

CENTRE DE SEGURETAT I SALUT LABORAL DE BARCELONA

Plaça d'Eusebi Güell, 4-5
08034 BARCELONA
Telèfon: 932 055 001

INSPECCIÓ PROVINCIAL DE TREBALL I SEGURETAT SOCIAL A BARCELONA

Travessera de Gràcia, 303-311
08025 BARCELONA
Telèfon: 934 013 000

UNITAT DE SALUT LABORAL DE BARCELONA

Plaça Lesseps, 1
08023 BARCELONA
Telèfon: 93 238 45 65

UNITAT DE SALUT LABORAL DE SABADELL

Plaça Sant Roc, 4,3a planta
08201 Sabadell
Telèfon 93 745 34 07

UNITAT DE SALUT LABORAL DEL BARCELONÈS NORD I MARESME

C/ Gaietà Soler, 6-8,entl.
08911 Badalona
Telèfon 93 464 84 64

UNITAT DE SALUT LABORAL COSTA DE PONENT

Rosell 4-6
08902 Hospitalet del Llobregat
Telèfon: 93 332 46 93

GIRONA

CENTRE DE SEGURETAT I SALUT LABORAL DE GIRONA

C/ de l'Església de Sant Miquel 11
17003 Girona
Telèfon: 972 208 216

INSPECCIÓ PROVINCIAL DE TREBALL I SEGURETAT SOCIAL A GIRONA

C/ Álvarez de Castro, 4, 2n pis
17001 Girona
Telèfon: 972 205 933

UNITAT DE SALUT LABORAL GIRONA

C/ Maluquer Salvador 11
17007 Girona
Telèfon: 972 21 23 74

LLEIDA

CENTRE DE SEGURETAT I SALUT LABORAL DE LLEIDA

C/ Empresari Josep Segura i Farré, 728-B (Polígon Industrial El Segre)
25191 Lleida
Telèfon: 973 200 400

INSPECCIÓ PROVINCIAL DE TREBALL I SEGURETAT SOCIAL A LLEIDA

Riu Besós, 2
25001 Lleida
Telèfon: 973 216 380

UNITAT DE SALUT LABORAL LLEIDA

C/ Onofre Cerveró, 2
25004 Lleida
Telèfon: 973236798

TARRAGONA

CENTRE DE SEGURETAT I SALUT LABORAL DE TARRAGONA

C/ Riu Siurana, 29-B (Polígon Camp Clar)
43006 Tarragona
Telèfon: 977 541 455

INSPECCIÓ PROVINCIAL DE TREBALL I SEGURETAT SOCIAL A TARRAGONA

C/ Vidal i Barraquer, 20, baixos
43005 TARRAGONA
Telèfon: 977 233 714

UNITAT DE SALUT LABORAL TARRAGONA

C/ Gomera 10, 2a planta
43006 La Granja- Torreforta
Telèfon: 977 54 15 60

UNITAT DE SALUT LABORAL REUS

C/ Riera Miró 75, baixos
43201 Reus
Telèfon: 977 344635